

Rokiškis

Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykđ. Komiteto Organas

(285) 1946 m. lapkričio 9 d. | Kaina 20 kp.

TSR SAJUNGOS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ MINISTRO ĮSAKYMAS Nr. 55

lapkričio mėn. 7 d.

Maskva

ir nepalaujame savo karinių bei politinių žinių tobulinimo.

Tiesioginės karinės grėsmės nebuvimas šiuo metu neturi sukelti mūsų eilėse nusiramimo ir nerūpestingumo. Nuolatiniame Tarybinės Armijos ir Karaliaus Jūrų Laivyno kovinis pasirėngimas — mūsų Tėvynės saugumo ir tvirtos taikos visame pasaulyje laidas.

Mūsų Sausumos Kariuomenės, Aviacijos ir Karinio Jūrų Laivyno asmeninė sudėtis turi būti paliovos studijuoti Didžiojo Tėvynės karo kovinį patyrimą, naujus karo mokslo bei technikos pasiekimus ir sumaniai pritaikyti juos koviniame mokymėse. Visi kariai turi atkakliai mokytis karinių dalykų, visomis priemonėmis stiprinti karinę drausmę ir organizuotumą, laikytis statuto, sudarančių nepajudinamą Ginkluotųjų Pajėgų gyvenimo įstatymą.

Vadai ir politiniai darbuotojai turi daugiau dėmesio kreipti į karinį pavaldinių auklėjimą, skiepti jiems kovinę tarybinę dvasią, kario pareigos jausmą, melę kariniam mokslui. Tas generolas ar admiralas, kuris pats nesimoko, nemoko ir neauklėja savo pavaldinių — neatlieka savo pareigų.

Visiems tarybiniams kariais reikia atsiminti, kad įtemptas darbas, paskirtas kariniam bei politiniam pasiruošimui taikos metu tobulinti, žimterlopai apsimokės.

Galima neabejoti, kad mūsų Ginkluotosios Pajėgos garbingai įvykdys prieš jas stovinčius uždavinius.

Draugai kareiviai ir jūrininkai, seržantai ir viršilos! Draugai karininkai, generolai ir admiralai!

Kariai, demobilizuoti iš Ginkluotųjų Pajėgų eilių!

Sveikinu Jus su Didžiosios Spalio Socialistinės revoliucijos 29-osiomis metinėmis!

Visos liaudies šventei pažymėti ĮSAKAU:

Šiandien, lapkričio mėn. 7 d., salutuoti mūsų Tėvynės sostinėje Maskvoje, sąjunginių respublikų sostinėse, o taip pat Kaliningrade, Lvove, Chabarovske, Vladivostoke, Port-Arture ir miestuose didvyriuose: Leningrade, Stalingrade, Sevastopolyje ir Odesoje — dvidešimčia artilerijos salvių.

Tegyvuoją Tarybinės Ginkluotosios Pajėgos!

Tegyvuoją mūsų garbingoji Komunistų Partija!

Tegyvuoją mūsų didvyriškoji liaudis!

Tegyvuoją galingoji Tarybinė Tėvynė!

Tegyvuoją didysis STALINAS!

Didžiajam Tarybų Sąjungos tautų vadui Josifui Visarionovičiui STALINUI

Brangus Josifai Visarionovičiaul

Mes, Rokiškio apskrities darbininkai, valstiečiai ir tarnautojai, susirinkę į iškilmingą posėdį, pašvęstą Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 29-sioms metinėms atžymėti, siunčiame Jums, mūsų brangus vadai ir mokytojai, savo liepsningą sveikinimą.

Mes esame be galo dėkingi Tarybų valdžiai, didžiajam bolševikų partijai ir asmeniškai Jums, drauge Stalinai, už teisingą rūpinimąsi Lietuvos tauta, kas ypatingai buvo juntama Didžiojo Tėvynės karo dienomis, kada iš mūsų žemės, Jums vadovaujant, Raudonosios Armijos triuškinančiais smūgiais buvo išvyti vokiški fašistiniai okupantai.

Pergalingai užsibaigus Didžiajam Tėvynės karui, praėjusieji metai buvo pirmieji metai pokarinio mūsų krašto liaudies ūkio atstatymo sąlygose. Mūsų apskrities darbo žmonės, taip pat kaip ir visos Tarybų

Lietuvos darbo žmonės, dėjo ir dar labiau dėv visas savo pastangas kuo sėkmingesniai ketvirtąjį penkmečio plano statymu uždavinių įvykdymui, greitesniai vokiškųjų okupantų padarytą žaizdą mūsų krašte išgydymui.

Mūsų apskrities darbininkai, įsijungę į spalines socialkybes ir kovodami dėl mėnesinių bei metinių planų įvykdymo ir viršijimo, sėkmingai atlieka savo uždutis. Tekstilės fabriko „Nemunas“ kolektyvas iki Didžiojo Spalio švenčių šių metų darbo planą įvykdė 110%.

Mes džiaugsmingai raportuojame Jums, mūsų brangus vadai, kad skirtingi metai grada peruošę planą, įsijungę į socialkybes ir sėkmingai vykdydami savo įsipareigojimus, iki Didžiojo Spalio 29-jų metinių įvykdėme su kaupu ir, be to, pristatėme į Tėvynės fondą 749 tonas aukštos kokybės grūdų. Taip pat toliau su dideliu pakilimu tebestatome grūdus virtum plano.

Mes suprantame savo staikomybę prieš šalį ir prieš Jus, drauge Stalinai, vykdat didžiulius uždavinius, kurie yra užymėti pokarinio neujoso penkmečio plane; mes užtikriname Jus, brangus vadai ir mokytojai, kad nepagalėsime savo jėgų bendram savo Tėvynės reikalui penkmečio plane uždavinių įvykdymui, kad mūsų Tėvynė būtų dar galingesnė, turtingesnė ir graresnė.

Tegyvuoją Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 29-sios metinėms!

Tegyvuoją didžioji Tarybinė liaudis!

Tegyvuoją Visasąjunginę Komunistų Partiją (bolševikų), Lenino-Stalino partiją — mūsų pergalių įkvėpėjas ir organizatorius!

Tegyvuoją tarybinės liaudies vadaus — didysis Stalinai!

Su Lenino vėliava, Stalinu vadovaujami — pirmyn į naują Tarybinės Tėvynės suklestėjimą, į pilnatinę komunistų pergalę mūsų šalyje!

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 29-jų metinių minėjimas Rokiškio apskrityje

Kino „Saulutė“ salėje

S. m. lapkričio mėn. 6 d. vakare Rokiškio kino „Saulutė“ salėje įvyko iškilmingas posėdis, pašvęstas Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 29-sioms metinėms paminėti.

Plačiau ir turtingą paskaitą, skirtą šios džiaugsmingos šventės garbei, skaitė LKP(b) Rokiškio apskr. k-ko sekretorius drg. Paradauskas, kuris ryškiai, vaizdžiais faktais nušvietė tai, kokiose sunkiose sąlygose darbo žmonės turėjo gyventi carinės Rusijos metu, apibūdino priešastis, dėl ko įvyko Spalio revoliucija ir ką ji suteikė darbo žmonėms. Taip pat buvo nušviesta ir tai, kokią reikšmę turėjo Spalio revoliucija Lietuvii tautai ir t. t.

Po drg. Paradausko pranešimo buvo priimta sveikinimo

telegrama draugui Stalinui, o vėliau daugeliui Rokiškio m. imonių bei įstaigų dirbančiųjų buvo įteikti medaliai „Už šaunų darbą Didžiajame Tėvynės kare 1941—1945 m. m.“

Juodupėje

Didžiosios Spalio soc. revoliucijos 29-jų metinių išvakarėse, lapkričio 6 d., Juodupės progimnazijos salėje, gausiai dalyvaujant visuomenei bei fabrikui „Nemunas“ dirbantiesiems, įvyko iškilmingas posėdis, skirtas didžiajai sukaktimui paminėti. Po pranešimo buvo suruošta įdomi meninė programa, kurią vykusiai atliko vietos progimnazijos auklėtiniai ir fabriko „Nemunas“ dirbančiųjų profsąjungos choras.

Po meninės dalies įvyko pašilinksminimas.

Sekandią dieną, lapkričio 7, dalyvaujant vietos mokytojų, progimnazijos ir pradinės mokyklos mokiniams ir mokinii tėvams, buvo taip pat pravestas minėjimas Didžiajam Spaliui atžymėti. Plačiais referatais progimnazijos moksleiviai — istorikų burelio nariai nušvietė apie Didžiąją Spalio soc. revoliuciją ir darbininkų bei valstiečių pergalės reikšmę joje. Mokiniai — pasistymėjėliai gavo iš mokytojų dovaneles. Labai nusisekusiai praėjo plati ir įvairi meninė dalis, palikus mokiniam gražių prisiminimų.

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 29-jų metinių minėjimai įvyko ir kitose Rokiškio m. vietose bei valsčiuose.

Mitingas Didžiojo Spalio garbei

Lapkričio septintąją Rokiškio visuomenė su pakilia nuotaika pasipila į miesto gatves ir aikštę. Visus traukia tas pats tikslas — mitingas Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 29-jų metinių garbei. Ilgos kolonos demonstrantų, vėliavomis ir plakatais, bematant užpildo didelę dalį miesto aikštės. Tribunoje pasirodo partijos, vietinės valdžios ir darbo žmonių atstovai.

Iškilmingą mitingą atidaro Rokiškio apskrities vykdomojo k-ko pirmininkas drg. Kairėlis. Jo karštus, sveikinimo su didžiąja sukaktimi, žodžius pa lydi Tarybų Sąjungos ir Tarybų Lietuvos himnų garsai.

Mitinge kalbėjęs apskrities

sveikatos apsaugos skyriaus vedėjas drg. Barkauskas aiškiai nurodė, kas buvo atsiekta per 29 metus po Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos tarybinės medicinos srityje.

— Štai ir mes savo apskrityje per trumpą pokarį laikotarpį pasiekėme to, kad beveik jau likviduoti buvo padariniai medicinos srityje, — baigė drg. Barkauskas.

Plačiai ir vaizdžiai nušvietė Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos atneštus laimėjimus mokslo ir kultūros srityje gimnazijos mokytojas drg. Janulionis.

— Tarybinė liaudis sutinka savo šventę ne tik su patilia nuotaika, plakatais ir vėliavo-

mis, bet ir su didžiuliais laimėjimais mokslo, kultūros, technikos ir darbo srityje, — pareiškė drg. Janulionis.

Drg. Sodovoj savo kalboje nurodė, kad už pergalę Didžiajame Tėvynės kare mes turime būti dėkingi tik Didžiajam Spalio soc. revoliucijai, nes tik ji įgalino viename žemės šėštadalyje sukurti socialistinę santvarką, ji išauklėjo ir išvedė į pergalę tarybinę liaudį.

Apskrities vykdomojo k-ko pirmininkui drg. Kairėliui iškilmingą mitingą uždarius, kolonos su pakilia nuotaika, aidint maršo garsams, pamažu skirstėsi.

N. Kisielius.

Žemės ūkio kooperacijos vaidmuo vykdamas stalininį penkmečio planą

Stalininis pokarinis penkmečio planas atveria lietuvių tautai plačias perspektyvas. Jis numato nenukrypstantą visų Lietuvos TSR liaudies ūkio ūkio augimą ir medžiaginę bei kultūrinę lietuvių tautos gerovės kilmę.

Žemės ūkio srityje pagrindiniai penkmečio plano uždaviniai yra: vispusiškai derlingumo kėlimas ir žemės ūkio produktų bruto derliaus didinimas; išvystymas gyvulininkystės su aukšto prekinumo pieno ūkiu, kaulininkystės ir paukštinkystės, techninių kultūrų, ypač linų, gamybos padidinimas.

Sutinkamai su tuo penkmečio planas numato prigydyti aukštą žemdirbystės kultūrą bei panaudoti prietakinį agrotechnikos mokslą, sukurti tvirtą pasaulinę bazę augančiam gyvulininkystei gerinant plevas, ganyklas ir plečiant šėlių sėjimą, o taip pat sparčiai vystyti veislinę gyvulininkystę.

Lietuvos TSR penkmečio įstatymas iškelia uždavinį:

„Siekiant atkurti ir pakelti žemės ūkį, išplėsti pasėlių plotus, padidinti derlingumą, užtikrinti gyvulių tiekio ir produktingumo augimą valstiečių ūkiuose, teikti gamybinei pagalbei varginųjų bei vidutinių valstiečių ūkiams, stiprinant žemės ūkio kooperaciją: plečiant MTS ir mašinų arklių nuomojimo punktų tinklą, teikiant kreditą didinant žemės ūkio mašinų, mineralinių trąšų atvešimą bei pardavimą ir organizuojant veislinius gyvulynus“.

Kaip matome, labai didelė reikšmė sprendiant pokarinio stalininio penkmečio plano uždavinius žemės ūkio srityje įgyja žemės ūkio kooperacija.

Is tikrųjų, siekiant padėti naujakuriams, vargingiesiems bei vidutiniams valstiečiams plėsti pasėlius, kelti derlingumą, reikia jiems suteikti galimybę pavartoti naujais žemės ūkio mašinomis, kurios jau plačiai vartojamos mūsų briliokosiose respublikose. Atėk, jog pavieniai naujakuriai, vargingieji vidutinieji valstiečiai negali įsigyti mašinų, reikalingų kultūringai žemdirbystei. Todėl, lygiagrečiai su žemės ūkio mechanizacija plečiant MTS ir MANP tinklą turi būti plačiai išvystytas mūsų respublikoje ir žemės ūkio mašinų įsigijimas bei naudojimas kooperatiniais pradais. Uždavinys yra toks, kad žemės ūkio kooperacijos draugijos pilnutinai patenkintų naujakurių, vargingųjų bei vidutinių valstiečių poreikius žemės ūkio mašinų srityje, kad pastarąjį daugiau nesikreiptų į buočinis ūkius mašinų, kurios buržuazinėje Lietuvoje buvo eksploatacijos priemonė buočių rankose.

Kelti žemdirbystės kultūrą — reikia užsėti laukus veislinėmis bei pagerintomis, aukščiau derlingomis sėklomis. Šiuo tikslu turi būti pas mus auginamos ir platinamos gerų aukš-

tai derlingų rūšių sėklos. Veislinių sėklų auginimo vienuose valstiečių ūkiuose, pirmose ir pardavime kitiems ūkiams plačių masių turi pasiminti žemės ūkio kooperacija.

Buržuazinėje Lietuvoje šiuo tikslu buvo remtasi dvarininkais ir buože. Žemės ūkio kooperacijos uždavinys yra tas, kad veislinių sėklų daigynais, greita tarybinų ūkių, būta ir naujakurių, vargingųjų bei vidutinių valstiečių ūkių. Veislinės sėklos neturi būti daugiau pasiturinčios buočinės viršinės rankose spekuliacijos objektu, o turi būti auginamos bei naudojamos plačiųjų vargingųjų bei vidutinių valstiečių masių.

Lietuvoje yra dideli žemės plotai, reikalingi melioracijos. Melioracija yra svarbiausia priemonė pasėlių plotams didinti bei laukų ir ganyklų derlingumui pakelti. Pavieniai valstiečiai nepajėgia atlikti plačių melioracinių priemonių, juo labiau nusausinimo darbu, aprėpiantį didelius masyvus.

Buržuazinėje Lietuvoje didelių masių melioracija įvykdavo privačių ūkių būdą dviem trečdaliams ūkių ir tik vieno trečdaliu sutikimu. Tokia melioracinių darbų tvarka Tarybų Lietuvoje neįmanoma. Ir šia vienišėle išeitis vargingiesiems bei vidutiniams valstiečiams — įvykdyti melioracijos darbus savanoriai su valstybės pagalba, per žemės ūkio kooperaciją.

Negalima taip pat be žemės ūkio kooperacijos sukurti ir sėkmingai išvystyti gyvulininkystę. Visiems yra žinoma, jog gyvulininkystei išvystyti reikalingi reproduktorai ir ne vienas, o daugelis reproduktorių visoms gyvulių rūšims. Visai aišku, jog vargingais ir vidutiniams valstiečiams negali laikyti visų reproduktorių. Buržuazinėje Lietuvoje reproduktorius turėjo, svarbiausia, dvarininkai ir buočas ir jie buvo jiems turėjimo bei vargingųjų ir vidutinių valstiečių išnaudojimo priemonė. Dabar Tarybų Lietuvoje darbo valstiečiai ir šioje srityje turi atsipalaiduoti nuo buočių. Ir šia išeitis yra žemės ūkio kooperacija, kergimo punktu organizavimas kooperaciniais pradais. Ypač svarbi žemės ūkio kooperacijos reikšmė pagerinant gyvulininkystės kokybę.

Kooperacines draugijas veislininkystei plėsti bei kontroliuoti turi organizuoti veislinių gyvulių židinius, numatytus penkmečio plano įstatymu. Žemės ūkio kooperacija turi naujai sutvarkyti ir veislinių gyvulių auginimo bei kontrolės reikalią. Jeigu anksčiau buržuazinėje Lietuvoje kontrolės rėžiniai ir sąjungos rėžiniai savo darbe buočiniais ūkiams, tai dabar kooperacijos uždavinys pirmoje eilėje padėti naujakuriui, vargingajam ir vidutiniam valstiečiui įsigyti veislinius, aukštai produktin-

gus gyvulius kontraaktuojant ir supirkinėjant veislinį prieauglį bei veislinius gyvulius vienuose ūkiuose ir pardaviant juos kitiems ūkiams.

Žemės ūkio kooperacijos reikšmė organizuojant žemės ūkio produktų perdirbimo įmones yra didesni ir šių įmonių išvystymo galimūmams iš esmės neriboti.

Kooperacijos draugijų įstatuose numatoma sėklų bei sviesto daryklų, separacijos punktų, bulvių, vaisių ir daržovių perdirbimo įmonių, mašinų, kraopų gamyklų statyba ir bendras naudojimas kooperaciniais pradais. Aišku, kad vargingųjų, vidutinių valstiečių ūkiams negali pavieniai statyti bei išnaudoti šias įmones. Tokios įmonės galima statyti ir naudoti tik kooperatiniais pradais.

Lietuvos žemės ūkio elektrifikacija turi būti plačiai vystoma. Penkmečio plane numatyta pastatyti nemažiau kaip 60 kaimo elektrinių, daugiausia hidroelektrinių.

Ir šia žemės ūkio kooperacija yra tinkamiausia vargingųjų bei vidutinių valstiečių susiorganizavimo forma jiems siekiant statyti elektrines ir bendrai naudoti žemės ūkyje pigiausią energiją, kokia yra elektra.

Pagaliam, žemės ūkio kooperacija turi organizuoti naujakurių, vargingųjų bei vidutinių valstiečių aprūpinimą gamybos įrankiais ir priemonėmis, trąšomis, o taip pat organizuoti žemės ūkio produktų pardavimą.

Kooperacinių draugijų bei jų sąjungų uždavinys — padėti valstiečiams laiku įvykdyti valstybines žemės ūkio produktų pristatymo prievoles; organizuoti, įvykdžius šias prievoles, produktų pirkimą iš savo rarių ir jų pardavimą miestuose bei spekuliantų ir tarpininkų.

Žodžiu, žemės ūkio kooperacijos reikšmė ir jos uždaviniai įvykdamas penkmečio planą žemės ūkiui atkurti bei išvystyti, pakeliant medžiaginį ir kultūrinį Lietuvos TSR vargingųjų ir vidutinių valstiečių masių lygį — didžiuliai.

Tarybinė vyriausybė ir bolševiki partija suteikia didžiulę medžiaginę pagalbą žemės ūkio kooperacijai, aprėpiama kooperacijos draugijas kreditu, žemės ūkio mašinomis, įrankiais ir mineralinėmis trąšomis. Tuo pačiu yra sudarytos visos reikalingos sąlygos vispusiškai Lietuvos TSR žemės ūkio kooperacijos išvystymui ir sustiprėjimui.

Iki šių metų rugsėjo mėnesio respublikoje organizuotos 166 žemės ūkio kooperacijos draugijos, 172 pienininkystės kooperacines draugijos, 77 draugijos veislinę gyvulininkystei bei paukštinkystei išvystyti bei kontroliuoti, 59 linų auginimo draugijos ir 232 kredit draugijos.

Į visas tas draugijas įstojo

daugiau kaip 56.000 respublikos valstiečių ūkių.

Ten, kur žemės ūkio kooperacijos reikšmė ir jos vaidmuo atkuriant ir išvystant žemės ūkį ir keltant medžiaginę bei kultūrinę vargingųjų bei vidutinių valstiečių masių gyvenimo lygį plačiai išaiškintas, valstiečiai noriai eina į kooperacijas ir bendromis pastangomis, kooperaciniais pradais, organizuoja gamybines pagalbas draugijų nariams. Tačiau daugelyje apskrįių žemės ūkio kooperacijos išvystymas nėra patenkinamas. Tose apskrityse silpnas kooperacijos išvystymas pirmoje eilėje paaiškinamas tuo, kad nepažvelgta reikalingas aiškinamasis darbas vargingųjų ir vidutinių valstiečių masių tarpe apie žemės ūkio kooperacijos uždavinius ir jos reikšmę, nederinama ir nesutrukuota buočinė agitacija ir ardomasis nacionalistinių gaivalų darbas, nukreiptas prieš kooperaciją.

Buočiniai nacionalistai visai stengiasi sutrukuoti žemės ūkio kooperacijos išvystymą mūsų respublikoje. Klasinis priešas supranta, kad vargingųjų ir vidutinių valstiečių kooperatinimas sutvirtina socializmo pozicijas kaime, išmūša dirvą iš po buočių kojų, kad žemės ūkio kooperacijai masiškai išvystytis neišvengiamai ateis galas bet kokiame buočiame išnaudojimui. Štai kodėl buržuaziniai nacionalistai, buočas vada pasiutusią agitaciją prieš kooperaciją, siekia išsikverbtį į vadovaujamą kooperacijos organus

tam, kad savo kenksmingu darbu diskredituotų tarybinę kooperaciją gyventojų akyse.

Todėl neatidėtina kooperacinių ir tarybinų organų uždavinys — apvalyti kooperacinius buočinų nacionalistinių elementų, vivoktos rėmės pajėgumą, vėgų ir sukčių, valstybinę ir kooperacinių tarybų grebtytojų ir jų vietoje draus, ryžtingai iškelti į vadovaujamą žemės ūkio kooperacijos organus — draugijas ir sąjungas — ištikimus tarybų valdžiai žmones, išaktyvinti naujakurių, vargingųjų, vidutinių valstiečių ir tarybinės inteligentijos tarpo.

Būtiną pagerinti tiek žemės ūkio kooperacijos sąjungų, tiek ir vietos partinių ir tarybinų organų vadovavimą bei nukreipiant pagalbą žemės ūkio operacinių draugijų gamybines ūkinę veiklą.

Reikia pirmoje eilėje vesti sistemingą masinį darbą tarp naujakurių, vargingųjų ir vidutinių valstiečių, išaiškinti jiems žemės ūkio kooperacijos vaidmenį bei reikšmę sprendiant penkmečio plano uždavinius žemės ūkio atkurti ir išvystymo srityje, ir masiškai įtraukti juos į kooperacines draugijas. Reikia pasiekti arti mažiausiu laiku, kad žemės ūkio kooperacija pavirstų masine Tarybų Lietuvos organizacija, sugebanti įvykdyti tuos uždavinius, kuriuos jai iškėlia stalininis penkmečio planas.

D. MAMAJEVAS
Vyriausiosios Žemės ūkio Kooperacijos Valdybos prie LTSR Ministrų Tarybos Viršininkas

KOMJAUNIMO GYVENIMAS

Pamirštas darbas

LLKJS Juodupės valsčiaus komiteto sieninis laikraštis tebekaba dar su A. m. liepos mėnesio medžiaga. Juodupės valsč. komsorgė drg. Dovydenaitė pamiršo šį darbą, nesirūpina suorganizuoti naujo sienlaikraščio numerio išleidimo. Sienlaikraštis tebekab pasenęs, pageltes su neaktualia medžiaga. Galimas dalykas, kad šis pamirštas darbas davė progos valsč. komsorgiui partija suteikia didžiulę medžiaginę pagalbą žemės ūkio kooperacijai, aprėpiama kooperacijos draugijas kreditu, žemės ūkio mašinomis, įrankiais ir mineralinėmis trąšomis. Tuo pačiu yra sudarytos visos reikalingos sąlygos vispusiškai Lietuvos TSR žemės ūkio kooperacijos išvystymui ir sustiprėjimui.

turėjo laiko ir galimybės pasirūpinti sienlaikraščiu, nes pati tankiai buvo nesuflituojanti apylinkes, paliekama tarybų „svarbių darbų“. Tačiau drg. Dovydenaitė, kasdien matydama pasenusį sienlaikraštį, „utmiršo“ pasirūpinti jo išleidimu. Norėdama užmaskuoti savo apšleidimą, drg. Dovydenaitė viešgi „susiprato“ užtepti liepos mėnesio datę... Valsčiaus komsorgė pamiršo įtraukti į sienlaikraščio išleidimą energingus komjaunuolius.

Pamirštas darbas — apšleidimas. Būtiną nedelsiant pasirūpinti naujo sienlaikraščio numerio išleidimu.

J. Klevas.

Laikraščius reikia pristatyti laiku

Suvainikiško pašto kaimo laiškininkė drg. Jakulienė pasivėmė netvarkingų spaudos išnešiojimų į kaimus. Štai, pav., vietoj to, kad Kalniečių kaimo valstiečiams priklausančius laikraščius pristatyti į kaimo p-tą, ji juos nuneša į geležinkelio stotį ir šia palieka. Žinoma, šia atnešti laikraščiai mė-

tosi keletą dienų ir nepasiekia skaitytojų.

Nejaugi drg. Jakulienė, taip elgdamasi, galvoje, kad telefono vielomis laikraščiai nuplauks į kaimo p-tą?

Būtiną drg. Jakulienė sūtiniau atsinešti į pareigas ir spaudą pristatyti ten, kur ji turi būti pristatoma.

P. Uosis.

Mokykla ir šeima

Visus 7-14 m. amžiaus vaikus į mokyklas!

Šiuo metu vienu svarbiausių klausimų dar tebėra kova dėl privalomojo mokymo įstatymo įvykdymo mūsų apskrities pradinėse mokyklose. Tai reikals, kuris liečia visus: mokinį tėvus bei globėjus, mokytojus, tarybinius organus, visuomenę. Faktas, kad dar daugelis mūsų apskritys 7-14 metų amžiaus vaikus nelanko mokyklų, verčia visu tuo rimtai susirūpinti ir dar nemažai padirbėti.

S. m. rugsėjo mėn. 27 d. Rokiškio apskrities vykdomojo komiteto nutarimas dėl privalomojo mokymo įstatymo įvykdymo uždėjo visiems garbingas ir rimtas pareigas bei atsakomybę ir davė konkrečių nurodymų, priemonių kaip veikti, kad skubiausiai visi 7-14 metų amžiaus vaikai pradėtų lankyti mokyklas. Deja, praktikoje daug kur į tai žiūrima per šaltai, nors tai būtų tikras darbe ramtis, pasipirtis. Galima sakyti, kad kaip tik dėl to dar privalomojo mokymo įstatymas Rokiškio apskrityje neįvykdytas. Savoime suprantama, kad didelė kaltė šia yra apylinkių ir net valsčių vykdomųjų komitetų, per šaltai reagavusių į šį opų klausimą. Tarybiškai nusisėngdami, kai kurie vykdomųjų komitetų organai pamiršo nutarimo įpareigojimus. Apylinkių, valsčių ir miesto vykdomieji komitetai, kaip vietiniai valstybinės valdžios organai, yra pilnai atsakingi prieš vyriausybę už įgyvendinimą įstatyme dėl visuotinio privalomojo vaiko mokymo savo tarybos teritorijoje. Be to, mokyklų vedėjai bei mokytojai dažnai pamiršta, kad mokinį tėvų komitetai, būdami visuomeniniais organais, irgi gali daug padėti pastarajame darbe. Dar mokytojus galima kaltinti ir už tai, kad kartais daromos nuolaidos, nedaromi griežti reikalavimai ir nesveinama į glaudų kontaktą su vietinės valdžios organais kovojant dėl privalomojo mokymo įstatymo pilnutinio įvykdymo. Bet už vis ką didžiausį tėvai ir globėjai, kurie dažnai be rimty, svarbių priežasčių neleidžia vaikų mokyti, sulaukysdami juos namuose. Reikia įsidėmėti ir nepamiršti, kad jokiais aplinkybėmis negalima vaiko sulaikyti namuose, nutraukti vaiko sluntimą į mokyklas mokslo metų laike. Dažnai mokiniai mokykloje bando pasitaikinti: „Reikėjo būti namuose. Tėvai buvo turguje. Neleido“... Ir tai kartais pasitaiko masiškai. Vieno kaimo mokytoja labai nusiskundė: „Penktadienį, o ypač pirmadienį, daugiau trečdalis vaikų neatvyksta į mokyklą“. Ką dėl to reikia kaltinti? Aišku, mokinį tėvus. Taip būti jokių būdu negalil Apskrities vykdomojo

komiteto nutarimu pasakyta: „Už atsisakymą vaikus sūsti į mokyklę, už neleidimą atlikti vaikų įrašymą į mokyklą ir neužtikrinimą mokyklinių užsiėmimų reguliaraus lankymo, traukti tėvus ar juos pavaldžiančius asmenis administracinėn atsakomybėn įspėjimo, piniginių baudos ar prievartinio baudų forma“. Nutarimas yra lyg įstatymas. Tarybinė valdžia, kaip darbo žmonių valdžia, žinoma, nemori imtis represijų, bausti mokinį tėvus arba globėjus. Pirmiausia todėl reikalinga „pravesti platų aiškinamąjį darbą tarp gyventojų dėl privalomojo mokymo“. Tėvai ar juos pavaduojantieji asmenys turi pilnai suprasti, kokią milžinišką žalą daro pamokų praleidinėjimas, trukdas mokinio pašangumui ir labai apsunkinąs mokytojų darbą. Jeigu pamokų praleidinėjimą pasitaiko daugiau, tai mokyklos darbas pasidaro tiesiog nanormalus, ir darbo kokybė būna maža. Konksmingas yra ir pasivėlavimas į mokyklą. Iš paminėto galima suprasti, kad tėvų nusisėngimas, trumparegiškumas yra nusikalstamas ir prieš vaiką, ir prieš mokyklą, ir, plačia prasme imant, prieš visuomenę, o tuo pačiu ir prieš valdžią. Socialistinėj valstybėj visi piliečiai turi būti raštingi, kultūringi, sąmoningi. Taipgi mokinį tėvai bei globėjai, kurie neleidžia savo vaikų į mokyklą arba neužtikrina normalaus, reguliaraus lankymo, matomai nenori savo vaikus mokyti raštingais, kultūringais ir sąmoningais žmonėmis. Būdingas yra dažnas senesnio amžiaus žmonių pasisakymas: „Man nebuvo sąlygų, negalėjau mokyti: esu tamsus žmogus, priemonėmis bei jėgomis turi berastis“. Bet dabar sąlygos tikrai yra, tarybinė valdžia už-

tikrina platų ir visiems prieinamą švietimo įstaigų — mokyklų tinklą. Belieka pasinaudoti tais plačiais galimūmais, belieka pasirūpinti, kad mūsų priauganti karta būtų šviesi, kultūringa, sąmoninga. Mokinį tėvai ir globėjai, o taip pat visi, kam rūpi šis kilnus reikals, apie tai turi rimčiau pagalvoti. Vaiko švietimuisi neturi būti daroma jokių kliūčių. Jau paminėtame apskrities vykdomojo komiteto nutarime griežtai nustatyta: „Už drausti mokyklinio amžiaus vaikus įjungimą į žemės ūkio darbus mokslo metų eigoje“. Tačiau eilė vaikų vis dar nesugrįžta į mokyklas, nes privertti uždariauti pas buotes. Aišku, kad buotėi visai nesvarbu laudies švietimo reikalui, jis stengiasi sulaikyti vaiką nuo mokyklos.

Nevykdančius nutarimo mokinį tėvus bei globėjus reikia griežtai perspėti, o nepa klausius — nubausti. Neturtingiems mokiniams, kartų šeima bei tėvynės karo invalidų vaikams reikalinga organizuoti paramą. Jiems mokyklose daromos pirmenybės. Mokyklų šefai: imonės, įstaigos, organizacijos, o taip pat mokinį tėvų komitetai privalo sudaryti tokiems mokiniams šelpti bei padėti materialines bazes. Tam reikalui užtikrinti mokyklos nedelsiant turi pasirūpinti savo šefus. Kol apskrityje dar yra vaikų, kurie nelanko mokyklų arba mokyklas nereguliariai lanko, nė minutėi negalima pamiršti šio klausimo: reikia dirbti taip, kad visi 7-14 metų amžiaus vaikai mokyklą lankytų! To jau artimiausiomis dienomis visomis pastangomis, priemonėmis bei jėgomis turi pasiekti.

J. Klevas.

Iškilmingas susirinkimas Paryžiuje Didžiosios Spalio revoliucijos 29-tųjų metų garbei

PARYŽIUS, XI. 4. (TASS). Vienoje iš didžiausių Paryžiaus salių — Palė Sajo — įvyko iškilmingas susirinkimas, sušauktas „Prancūzijos — TSRS“ draugijos Didžiosios Spalio Socialistinės revoliucijos 29 metų garbei. Į susirinkime prezidiumą buvo išrinkti TSRS ambasadorius Prancūzijoje drg. Bogomolovas, ministrą tarybos vicepirmininkas Terezas, pasaulinės profsąjungų federacijos generalinis sekretorius Luji Sajanus, Paryžiaus universiteto rektorius Rusi, akademikas Solejus, rašytojai Žanas Kasu, Žanas Rišaras Blokas ir kiti.

Susirinkime kalbėjęs Luji Sajanus pabrėžė „milžinišką Spalio revoliucijos istorinę reikšmę“. Šiandien, — pasakė Sajanus, — TSRS yra galinga ir takti valstybė. Reakcionie-

riai šmetžia ją, bet visam pasauliui yra žinoma, kad pasilymo nusiginkluoti iniciatyva kyla iš Spalio revoliucijos šalies atstovo. Kaip pergalė nebūtų buvusi galima be TSRS, taip ir taikos sukūrimas negalimas be Tarybų Sąjungos“. Sajanus karaliai kvietė stiprinti Prancūzijos — Tarybų Sąjungos draugystę.

Susirinkime kalbėjo taip pat prancūzų rašytojų vardu — Žanas Kasu, prancūzų teatro veikėjų vardu — Armanas Sadakuru, prancūzų mokslininkų vardu — profesorius Kabanas ir kiti prancūzų inteligentijos atstovai, o taip pat TSRS ambasadorius drg. Bogomolovas. Susirinkimo dalyviams buvo pademonstruotas tarybinis filmas „Didysis persilaužimas“. Vakare dalyvavo apie 6000 paryžiečių. (ELTA).

Suvenyčių Nacių Organizacijos Generalinės Asamblėjos komitetauose

NIUJORKAS, XI. 4. (TASS). Šiandieniniame komiteto Nr. 5 administracijos ir biudžeto klausimams posėdyje buvo tęsiama diskusija dėl Suvenyčių Nacių Organizacijos 1946-47 metų biudžeto. Kaip jau buvo pranešta, tarybinė delegacija pasiūlė sumažinti kai kurių straipsnių išlaidas, nurodžiusi, kad per daug išpūstą Suvenyčių Nacių Organizacijos administraciją — technikinį aparatą. Suvenyčių Nacių Organizacijos generalinis sekretorius Trygve Li savo kalboje šiaandien pasiskė prieš šį pasiūlymą, nurodydamas, kad jis turis biudžetų sudarymo patyrimą, nes jis 11 metų buvo Norvegijos ministru, o norvegai apskritai taupi tautą. Diskusijų metu pasiskėjo vie-

na gana įdomi smulkmena: 2000 žmonių vadinnamojo Suvenyčių Nacių Organizacijos aparato vidutinio personalo 1355 yra JAV piliečiai. Diskusijų dalyviai pažymėjo, kad šitoks nacionalinės sudėties santykių organizacijos aparate priestarauja jos principams.

Komitetas Nr. 3 socialiniams — humanitariniams klausimams bei kultūros klausimams šios dienos posėdyje po ilgų diskusijų pritarė rezolucijai, kurią rugsėjo mėn. 21 d. priėmė Ekonominė ir Socialinė Taryba dėl Raudonojo Kryžiaus nacionaliniu draugija. Nutarta sekančiame posėdyje pradėti bendrą diskusiją dėl Ekonominės ir Socialinės Tarybos pranešimo apie vadinau norvegai apskritai taupi tautą. Diskusijų metu pasiskėjo vie-

Teherano demokratiųjų laikraščių atsiliepiimai apie Kavamo rinkiminię kalbą

TEHERANAS, XI. 4. (TASS). Komentuodamas rinkiminię Kavamo-es-Saltanės kalbą, laikraštis „Rachbar“ kritikuoja Kavamo pareiškimą apie draugiškų santykių su Anglija būvimą. Laikraštis rašo, kad iš esmės visi Irano pietūs dabar paversti anglų kolonija. Imperialistų agentai, kurie mindžioja iranėdžių tautos garbę ir orumą, aktyviai siekimas priėjo prie to, kad nė vienas Irano patriotas nebegali ramiai į tsi žiūrėti. Dabar Chuzistane visos pašangios ir nacionalinės partijos, o taip pat profsąjungos, suvarytos į pagrindį, o jų vadovai yra kalėjimuose. (ELTA).

Paliesdamas kavaminės „Irano demokratinės partijos“ veiklos klausimą, laikraštis nurodo, jog „mes kaltiname „demokratine partija“ ne tuo, kad ji nepriima mūsų pašėdūrų, bet tuo, kad ji tampa prieglauda toms tamsioms grupėms, kurios anksčiau buvo sejdininkai ir adalatininkų eilėse. „Demokratine partija“ pirmiausia savo tikslu visur atato kovą prieš demokratines organizacijas vietiniams valdžios organams pdedant“.

Ta pačia dvasia pasisako laikraštis „Irane Ma“, „Džebche“ ir „Zafar“.

Laikraštis „Sabad Nep“ dėl Vengrijos gyvulių išvartų į vakarus, gražinimo

BUDAPEŠTAS, XI. 5 (TASS). Laikraštis „Sabad Nep“ kelia Vengrijos gyvulių išvartų į vakarus, gražinimo klausimą. Mes, rašo laikraštis, ligi šiol be sėkmės pratėme anglosaksų valstybės sugrąžinti mums tuos gyvulius, nes jie Vengrijos šemės tikiui būtinai reikalingi. Kai kurie vartelvos ke-

lius kartus šildė savo pašangias, ir pagrįstais atvejais Vengrijos valdžios organai suvaidavo leisti įvesti gyvulius užsienio. Mažais už gyvulius Vengrija tiekė vyną, įdėvlybės sugrąžinti mums dauguma tų gyvulių, įgytųjų šemės tikiui būtina reikalingi. Kai kurie vartelvos ke-

Dėl JAV atsakymo suteikti paskola Čekoslovakijai

NIUJORKAS, XI. 2. (TASS). Laikraštis „P. M.“ korespondentas praneša iš Vašingtono, kad, iš autoritetingų šaltinių gautomis žiniomis, 40 milijonų dolerių kredito suteikimas Čekoslovakijai ir vedimas derybų dėl 50 milijonų dolerių paskolos suteikimo Čekoslovakijai iš eks-

porto - importo banko pusių yra sustabdyti Birnsui asmentams praneša iš Vašingtono, kad, iš autoritetingų šaltinių gautomis žiniomis, 40 milijonų dolerių kredito suteikimas Čekoslovakijai ir vedimas derybų dėl 50 milijonų dolerių paskolos suteikimo Čekoslovakijai iš eks-

Atsakingas redaktorius P. Griškevičius.

SKELBIMAI

Panemunėlio linų apdirbimo fabriku skubiai reikalingas inžinierius — elektrikas ir prietyrės elektromonteris. Darbo sąlygos geros. Kreiptis pas f-ko direktorių. Panemunėlio linų apd. f-ko direktorius.

Juodupės progimnazijai skubiai reikalingas sekretorius — buhalteris. Pagrindinis atlyginimas 300 rb mėnesiui.

Juodupės progimnazijai direktorius